

reduseres ganske mye. Samtidig ville man forebygge inaktivitetssykdommer som type 2-diabetes, fedme, osteoporose og hjerte- og karsykdommer. Bileksos er ikke bra for helsen, og under aktivitet øker lungeventilasjonen. Derfor bør sykkel- og gangveier legges et stykke unna biltrafikken. Hva veimyndighetene gjør, har betydning for folks helse, og leger må delta i byplanlegging. Moksnes' forslag om å komme sammen og danne en forening for leger med interesse for miljøarbeid støttes. Hvordan skal vi komme videre i dette arbeidet?

Helge Dyre Meen
Hakadal

Litteratur

1. Moksnes KE. Dette kan leger gjøre med klimaforandringene. Tidsskr Nor Lægeforen 2007; 127: 1084.
2. Janbu T. Dette kan leger gjøre med klimaforandringene. Tilsvar. Tidsskr Nor Lægeforen 2007; 127: 1084.
3. Haug C. Dette kan leger gjøre med klimaforandringene. Tilsvar. Tidsskr Nor Lægeforen 2007; 127: 1084.
4. Mathismoen O. Krever biodrivstoff overalt. Aftenposten 30.4.2007. www.aftenposten.no/nyheter/iriks/article1762879.ece [4.6.2007].
5. Biofuel's dirty little secret. New Scientist. 21.4.2007; 7.

Mange engler å takke

Une Amundsens sterke og velmente takk for god behandling for sin alvorlige sykdom i Tidsskriftet nr. 9/2007 (1) var veldig hyggelig lesing. Det er godt å få slike positive tilbakemeldinger fra pasienter. Men jeg fikk lyst til å minne om at i tillegg til de englene Amundsen beskriver, finnes det en rekke andre engler som også har krav på anerkjennelse og takk. Det gjelder alle forskere og utviklere som har jobbet frem medisinske og tekniske forbedringer av utstyr og medikamenter – ikke minst i regi av legemiddelindustrien. Her er det mange å takke. Det gjelder kanskje også de helsepolitiske myndigheter som har lagt forholdene til rette for kostbar og høykvalifisert diagnostikk og behandling. Vi må heller ikke glemme de kolleger som har utdannet dagens utøvere av medisinske ferdigheter og bidratt til høy faglig kvalitet.

Carl Ditlef Jacobsen
Kolbotn

Litteratur

1. Amundsen U. Änglarna finns bara, bara i himmelen... Tidsskr Nor Lægeforen 2007; 127: 1316.

Anonymisering?

I en artikkel med tittelen *Hun er ingen god kone lenger* i Tidsskriftet nr. 10/2007 leser vi grusomme historier om voldtekt og mishandling i Kongo, ledsaget av bilder av ofrene (1). Navnene er angivelig forandret, men personene er lett gjenkjennelige på bildene. Opplysningene vi får er svært intime, og det er vanskelig å tenke seg at personene ønsker at de spres for et stort publikum, bl.a. på Internett. Det står ingenting om eventuelt samtykke fra de involverte, og man kan uansett diskutere om dette vil vært tilstrekkelig for å rettferdiggjøre publisering av såpass sensitive opplysninger.

I Tidsskriftets forfatterveiledning er kravene strenge for å sikre pasienters anonymitet. For eksempel står det at «maskering av øynene i et fotografi er for eksempel ikke tilstrekkelig for å sikre anonymitet. Endring av faktisk informasjon, som kjønn og alder, er ikke noen akseptabel måte å sikre anonymitet på.» Gjelder ikke Tidsskriftets etiske retningslinjer vedrørende pasienters anonymitet for afrikanske pasienter?

Mads Sundet
Hammerfest sykehus

Litteratur

1. Bårnes GK. Hun er ingen god kone lenger. Tidsskr Nor Lægeforen 2007; 127: 1406–7.

Redaksjonen svarer:

Tidsskriftet praktiserer de samme etiske retningslinjer for publisering av bilder av pasienter og andre personer uavhengig av nasjonalitet. Dersom personene er gjenkjennbare på et bilde eller når det er tvil om dette, skal det innhentes samtykke fra den avbildede eller fra pårørende, der dette er aktuelt. Maskering av øyne er vanligvis ikke tilstrekkelig for å ivareta anonymiteten. Forfattere som sender inn bilder til spalten Internasjonal medisin, må kunne vise til at det er innhentet samtykke til publisering.

Fotografiene i artikkelen fra Kongo er tatt av en profesjonell fotograf i forbindelse med Medisinstudentenes humanitæraksjon, Medhum 07. Pasientene ble intervjuet av en lege involvert i aksjonen. Både bilder og bildetekster blir benyttet i flere sammenhenger under aksjonen, bl.a. i den omtalte artikkelen. Tidsskriftet har skriftlig samtykke til publisering av bildene.

Vi ser i ettertid at vi burde ha opplyst om dette i tilknytning til artikkelen og publiseringen av bildene.

Anne Gitte Hertzberg
Tidsskriftet